

PTUJSKI LIS

Kuzina Ljejska
Ljubljana

govorju, prtljice, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Politično gospodarski tednik.

Štev. 3

Ptuj, 15. januarja 1922

IV. letnik

Zaprisega našega župana.

V soboto, dne 7. januarja 1922 se je vršila zaprisega g. župana Lozinška.

G. okrajni glavar dr. Pirkmaier je imel ob tej priliki na obč. svet naslednji nagovor:

Slavni občinski svet, spoštovani gosp. župan!

S svečanim aktom, ki je ravnokar dovršen, se vrača mestni občini ptujski redna občinska uprava in tako izpolni želja meščanov in istotako vlade, katera ima sama velik interes na tem, da se v občini vpostavi ustavno zajamčena samouprava.

Ako pride Ptuj kot zadnje avtonomno mesto do te svoje pravice, je — kakor vam je znano — pripisovati raznim zaprekam, ki so se odstranile še-le z razbistritvijo položaja v teku časa. S tem konča provizorni režim, katerega so narekivale razmere in tako prevzame z današnjim dnevom upravo občine v roke občinski svet s svojim izvoljenim županom.

Dovolite mi, da se danes o nekakem mejniku v zgodovini ptujske mestne komune ozrem na kratko nazaj, ter se spomnim nalog in dela, ki je bilo naloženo ptujski občini od časa preobrata do danes.

Vsi, ki ste živeli v onih dneh, v katerih pričanja zgodovina naše ujedinjene države s svojim postankom, se spominjate, kolike naloge je imelo vršiti tedaj tukajšnje mesto in kako častno jih je izvršilo. Ko je prvi vladni komisar g. dr. Jurtela prevzel občinske posle, je bilo treba likvidirati dedščino, katera se je prevzela od bivšega mestnega odbora, ki je bil tipičen reprezentant in propagator onih stremeljenj, o katerih danes lahko govorimo, kakor o nečem, kar je bilo in ne bo nikdar več.

To likvidacijo je vršil s svojim svetom vladni komisar z vso previdnostjo in ono trezno smotrenostjo, kakor jo je zadeva zahtevala. Predaleč bi dovedlo, ako bi hotel omeniti vse podrobnosti. Oni gospodje obč.

svetovalci, katerim bi bilo to delovanje neznano, bodo imeli priliko se v svojih novih funkcijah o tem delu prepričati ter ga po vrednosti oceniti. Današnje priliko pa porabim, da se gospodu dr. Franu Jurteli ter gospodom sosvetnikom vladnega komisarja za vso vestno in marljivo delo prav iskreno zahvaljujem.

Ko je bil na lastno prošnjo g. dr. Jurtela razrešen gerentskih poslov, je takratna Narodna vlada imenovala njegovim naslednikom gosp. dr. Mateja Senčarja, ki se je konečno odločil, da kljub vsem gospodarskim težavam, v katerih so bile mestne občine sploh, zlasti pa naša obmejna mesta, prevzame nevhvaležni posel vladnega komisarja ptujske občine. Rečem „nehvaležen“ radi tega, ker je posel gerenta mnogo težavnejši ko posel županski ter rekel bi skoro nesimpatičen, ker v gerentu ne vidimo pravega zastopnika volje občanov, temveč neki oktroa, v katerega se že samo radi tega, zlasti pa pri razpoloženju, ki je v teku časa zavladovalo, zaletava vsak, ki misli, da mora govoriti in kritikovati brez ozira na to, ali je v stanu dati res dober in izvršljiv nasvet in sopomoči s pozitivnim delom. Težaven je pa gerentski posel tudi radi tega, ker mu je po zakonu omejen delokrog in gerent ne more v tej izmeri aktivno delovati ko občinski odbor, kateri se opira na volitev onih, ki so ga postavili za namestnika in izvršitelja svoje volje. Kljub vsem težavam, ki so lastne gerentskim funkcijam v občeh zlasti pa onim, ki so obstojale pri tukajšnji mestni upravi, je g. dr. Senčar z marljivim sodelovanjem gerentstvu dodeljenih sosvetnikov požrtvovalno vstrajal v najtežjih časih, katere je imela mestna uprava, na svojem mestu ter po svoji najboljši moči skušal voziti skozi vse različne ovire, ki so nastajale, ter ni obupal niti v najbolj kritičnih trenutkih.

Gospoda moja, ni danes naloga in tudi ne namen baviti se podrobno s tem, kar je bilo storjenega v tej dobi in tudi ne s tem, kaj se je zamudilo in zakaj se je

zamudilo; to bo lahko raziskoval mestni občinski svet. Omenil sem pa to delovanje, ker mi dajo povod, da se ob tej priliki prav toplo zahvalim gospodu dr. Senčarju in vsem njegovim zvestim sodelovalcem, ki so ga vedno vneto podpirali, za vso požrtvovalnost in vstrajnost, s katero so opravljali občinske posle.

Važnejše ko spomin za preteklo poslovanje pa je za Vas čislana gospoda to, kar stoji pred vami, to so vse one velike naloge, ki čakajo novi občinski svet, da jih z razpoložljivimi sredstvi reši ter tako opraviči zupanje, katerega stavijo vanj mestni volilci.

Če se hočem dotakniti bodočih nalog občinskega sveta ptujskega, ne storim tega z namenom, da bi ga s kakimi direktivami vezal na gotovo smer njegovega delovanja, temveč storim to v želji, da bi občinski svet, ki sestoji iz raznih političnih skupin, našel lažje pot do nekega skupnega delovnega programa, kar bi bila občinski upravi le v korist.

Glavni predpogoj za omogočenje rednega gospodarstva so urejene finance. Zato se bo občinski svet imel najprej baviti z občinskim proračunom ter bo na eni strani s pametno štedljivostjo omejil izdatke na najnujše in iskal na drugi strani virov za dohodke, da se vzpostavi potrebno ravnotežje v občinskem budžetu. Uverjen sem, da bo mogoče marsikaj prištediti ako se odpravijo nekatere institucije, ki so bile poprej na mestu, danes pa pomenijo neopravičeno obremenitev, ki ni v skladu s koristjo, katero ima občinstvo od dotične uprave. Prištedilo se bo pa največ s tem, da bo vsakdo, kateremu je poverjena kaka funkcija v občinski upravi, res delal in izpolnil z največjo vestnostjo svojo dolžnost. Prištedilo se bo tedaj, če bode zlasti g. župan in gospodje občinski svetovalci razumeli prav svoje funkcije ter se žrtvovali in nadzirali, da je vsak, ki ima naložen kak posel v občini, na svojem mestu in da se vse premično in nepremično občinsko premoženje

Kralj na lovu v naših planinah.

Ko je kralj Aleksander si lansko leto nekoliko ogledal krasno našo Slovenijo, se je divil zlasti našim gorenjskim planinam. Sklenil je, da pride vanje kot lovec. Dolgo se mu želja ni mogla izpolniti. V pondeljek na Štefanovo pa je krenil s svojim vlakom in spremstvom proti Ljubljani, kamor je prišel v torek ob 11. Iz Ljubljane se je odpeljal vlak po kratkem odmoru proti Kamniku. Vreme je bilo prekrasno in mogočni naši snežniki so v polnem svojem sijaju, ožarjeni od zlatega solnca, dostojno pozdravili jugoslovanskega vladarja. V Kamniku je šel kralj peš od koledvora do Glavnega trga. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo. Ogledal si je kamniško smodnišnico. Do Stahovice so se potem peljali, tam pa zasel konje in jezdili do Kopišč, odkoder je kralj in večina spremstva nadaljevala pot peš. Ob pol 5 so prišli v Kamniško Bistrico, kjer prenočujejo. Pot po bistriški dolini je že bila krasna, naravnost čarobna pa je bila pla-

ninska okolica nad Kamniško Bistrico. Okoli koč je že legal mrak, vrhovi planin pa so še žareli v prekrasnih barvah. Kralj je kmalu po prihodu stopil iz koč in dolgo občudoval divni prizor. Tudi po večerji kralj ni mogel ostati v koči. Zunaj je razprostirala naravnost božanska zimska noč svoja krila. Na nebu migljajo tisočere zvezde, v katerih svitu se leskeče sneg na visokih jelkah. Svečano molči gozd. Kralj se šeta in noče se mu spat. Šele ob ob 22 uri 30 minut se vrne v koč in leže k počitku. Ves čas se je kralj živahno in veselo razgovarjal z gospodi svoje družbe in vedno iznova poudarjal svoje iskreno zadovoljstvo, da je prišel v naše planine.

V sredo ob 10 dopoldne je odšel kralj s svojo lovsko družbo na lovišče. Dostop je bil radi visokega snega jako težaven. Do eno uro oddaljene lovske koč je kralj jezdil, od tam pa je šel skoraj dve uri po precej nevarni poti peš k svojemu stojišču. Sneg je ležal na onem kraju nad 1½ metra visoko, na bližnjih obronkih pa je bil še debelejši. Tako je bilo že naprej jasno, da bi lovci mogli priti le po velikem naključju do strela.

Kralj pa se je bil odločil za lovski pohod z izjavo, da mu je več do opazovanja in uživanja proste narave, nego za lovske uspehe. Lovcem se je na dalekih, strmih grebenih pokazalo nekaj divjih koz, toda niti eden ni prišel do strela. Ob pol 4 se je kralj vrnil v bistriško koč, izvrstno razpoložen in očaran od divnega gorskega sveta.

Po večerji je Slovensko planinsko društvo poklonilo kralju po svojem odborniku 30 najlepših slik z naših planin in zbirko razglednic svojih koč in hotelov. Kralj se je vidno vradoščen iskreno zahvalil, občudoval lepe slike ter vpisal svoje ime v novo društveno spominsko knjigo.

V četrtek je odšel kralj s svojo lovsko družbo že pred 8 na stojišče, ki je bilo pripravljeno pod Mokrico. Lov je bil srenejši. Pred lovci so se kmalu pokazali divji kozli in kmalu so počili prvi strel. Kralj je dobil pred puško velikega divjega kozla in kmalu nato še drugega, nekoliko manjšega. Oba sta pala zadeta od dobro merjenih strel. Srečo so imeli tudi drugi lovci. Princ Pavel je ustrelil dva kozla, generala Hadžić in Dokić pa po enega.

po določenih funkcijonarjih dobro in zvesto upravlja. Tako se bodo oh enem prepričali, koliko vsak nameščeneec s svojim delom splošnosti koristi in koliko plačilo mu gre v primeri z njegovo vestnostjo v službi.

Glede virov za dohodke pa naj velja načelo, da se ne smemo strašiti tudi takih sredstev, ki zahtevajo od meščanov pravičnih žrtev; tudi ako se morajo naložiti doklade v višji izmeri, pri raznih ne bo godrnjanja, če boste kot predstavitelji mesta v stiki z Vašimi volilci ter jih prepričali, da so se napravili izdatki za stvari, ki prinašajo celokupnosti v občini koristi ter so za razvoj in procvit mesta potrebne.

Zlasti je treba svariti, da se ne bodo delali neutemeljeni dolgovi. Redni izdatki se morajo kriti s tekočimi dohodki, ker so dolgotrajne obremenitve s posojili gospodarsko opravičljive le za večje investicije, katere naj prinesejo šele v bodočnosti trajnih dohodkov oz. koristi.

Z vprašanjem mestnih financ je v najozi zvezi mestna občinska hranilnica v Ptujju. Ta zavod je prinašal mestni blagajni znatne dohodke s tem, da se je polovica čistega dobička letno naklonila občini. Brezsmiselno podpisovanje vojnih posojil po bivših funkcijonarjih tega sicer dobro urejenega denarnega zavoda je povzročilo težko krizo, med katero so vlagatelji izgubili zaupanje vanj ter s svojim pasivnim zadržanjem otežkočili saniranje zavoda. V zadnjem času se položaj zavoda izboljšuje in prepričan sem, da bo s sodelovanjem mestnega sveta mogoče priboriti mestni hranilnici zaupanje prebivalstva ter jo tako s povečanim prometom rešiti nevarnosti, v katero je prišla vsled preoblega podpisavanja vojnih posojil.

Ko govorim o finančnem vprašanju mestne občine, preidem na kulturne naloge, katere bo imel vršiti mestni svet ter jih omenim v tej zvezi radi tega, ker pomenijo izdatki za šolstvo v občinskem proračunu eno najvišjih postavk. Za kulturne potrebe zlasti pa za osnovno šolstvo bo treba vsekakor najti potrebnega kritja, ker si brez tega pravega razvoja in zlasti enega preporoda ptujskega mesta ne moremo misliti, katerega želimo našemu naraščaju v interesu njegove lepše bodočnosti. Od strani države se je občinska blagajna deloma razbremenila s tem, da se je po preobratu prevzela bivša deželna gimnazija, katero je sovzdržavala občina, popolno v državno upravo. Med kulturnimi napravami mestne občine je omeniti „Mladiko“ in „Dijaški dom“, katera zavoda bo treba postaviti na podlago rentabilite tako, da se izjednačijo dohodki in izdatki brez dobička, ter ju vsekakor ohraniti z ozirom na sloves teh zavodov.

Poleg teh in še drugih kulturnih nalog bodo pripadale občini važne socialne naloge kakor rešitev stanovanjskega vprašanja, smotreno sodelovaje pri pobujanju draginje, ure-

Veselo se je vračala lovska družba proti poldnevu v bistriško kočjo. Gonjači so prinesli kralju „gamzovo“ brado kot znak uspešnega lova. Kralj se je z njimi dolgo razgovarjal o razmerah na kmetih in o življenju v planinah. Podaril je vsakemu 200 dinarjev.

Kmalu po obedu se je napotil kralj z vso lovsko družbo proti Kamniku, nekaj časa peš do Stahovice, kjer so sedli v avtomobile. Z gorskih kmetij in z bližnjih vasi so prihiteli ljudje k poti, da vidijo in pozdravijo svojega ljubeznivega kralja. V mestu Kamniku, okrašenem z zastavami, je nebroj občinstva iz mesta in okolice pričakalo kralja. Kralj je na županov nagovor poudarjal, da mu ostanejo lepi dnevi v neizbrisnem spominu.

Nad vse vetičasten je bil brez vsakih predpriprav prirejen doček na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Trg pred kolodvorom in kolodvor sam je bil nabito poln občinstva, ki je hotelo pokazati vso svojo ljubezen in udanost svojemu narodnemu kralju. Že ko je bil kralj na vlaku, mu ni skoro dalo občinstvo, da bi se odpeljal. Presenečen nad toliko udanostjo, se je kralj glasno zahvalil občinstvu in stoterim segel za slovo v roko.

ditev preskrbe prebivalstva ter vpostavitve primernega tržnega nadzorstva.

Omenil sem le na kratko najaktuelnejše gospodarske kulturne in socialne naloge bodočega občinskega sveta ter pripomnim, da čaka razen tega mesto tudi cela vrsta drugih važnih vprašanj, kakor vprašanje mosta čez Dravo, izboljšanje cest, razsvetljava in preskrba mesta z električno silo v svrhu razvoja industrije in obrti ter zlasti preskrba mesta z zdravno vodo; ta vprašanja se bodo morala vzeti istotako v pretres od bodočega mestnega sveta, četudi trenutno povoljno rešitev še zadržujejo sedanje neugodne ekonomske prilike.

Poleg vseh teh nalog pa pripada občinskemu svetu avtonomnega mesta ptujskega še važna naloga, da bo čuvar ne le vseh starih pridobljenih pravic, temveč tudi onih, katere je dosegel naš narod z ujedinjenjem, da bo stal zvesto na straži proti vsem, ki nočejo razumeti, zakaj se je prelilo toliko krvi v svetovni vojski, zakaj je zaostalo toliko pomilovanja vrednih invalidov, vdov in sirot. V tem pogledu priporočam zlasti Vam, gospod župan, da zastavite svoje siie v blagor občine, države in naroda tako, da bo upravičeno zaupanje, katero stavlja v Vas Njega Veličanstvo kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je Vašo izvolitev potrdil.

Govor g. glavarja je našel pri številnem občinstvu živahen odmev.

Prebivalstvo Slovenije.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Slovenija 1,056.464 prebivalcev, ki so po posameznik okrajih tako-le razdeljeni:

A. Bivša Kranjska.	
Sodni okraj Črnomelj	13.631
" " Metlika	10.181
1. Glavarstvo Črnomelj	23.812
Sodni okraj Brdo	15.071
" " Kamnik	23.843
2. Glavarstvo Kamnik	38.914
Sodni okraj Kočevje	18.747
" " Ribnica	12.579
" " Vel. Lašče	9.107
3. Glavarstvo Kočevje	40.433
Sodni okraj Kranj	22.545
" " Škofja Loka	20.737
" " Trzin	7.320
4. Glavarstvo Kranj	50.602
Sodni okraj Krško	16.684
" " Kostanjevica	13.163
" " Mokronog	14.128
" " Radeče	9.134
5. Glavarstvo Krško	53.082
Sodni okraj Litija	24.102
" " Višnja gora	12.110
6. Glavarstvo Litija	36.212
Sodni okraj Ljubljana okolica	51.257
" " Vrhnika	15.328
7. Glavarstva Ljubljana okolica	66.585
Sodni okraj Cerknica	7.826
" " Logatec	9.441
" " Lož	7.945
8. Glavarstvo Logatec	25.212
Sodni okraj Novo mesto	27.147
" " Trebnje	9.840
" " Žužemberk	8.459
9. Glavarstvo Novo mesto	45.446
Sodni okraj Kranjska gora	11.648
" " Radovljica	21.126
10. Glavarstvo Radovljica	32.774
11. Avtonomno mesto Ljubljana	53.306
Bivša Kranjska skupaj . 466.378	

B. Bivša Štajerska.	
Sodni okraj Brežice	21.540
" " Kozje	17.247
" " Sevnica	11.458
1. Glavarstvo Brežice	50.245
Sodni okraj Celje okolica	41.775
" " Laško	33.107
" " Šmarje	16.566
" " Vransko	10.859
2. Glavarstvo Celje-okolica	102.307

3. Glavarstvo Konjice	20.766
Sodni okraj Gornja Radgona	17.815
" " Ljutomer	14.932
4. Glavarstvo Ljutomer	32.747
Sodni okraj Maribor okolica	60.720
" " Slov. Bistrica	18.672
" " Sv. Lenart	17.247
5. Glavarstvo Maribor okolica	96.639
6. Glavarstvo Mozirje	14.061
Sodni okraj Ormož	20.298
" " Ptuj	49.668
" " Rogatec	11.387
7. Glavarstvo Ptuj okolica	81.353
Sodni okraj Marenberg	13.608
" " Slovenjgradec	13.155
" " Šoštanj	14.850
8. Glavarstvo Slovenjgradec	41.613

Mesta z lastnim štatutom:

9. Celje	7.754
10. Maribor	30.641
11. Ptuj	4.449

Bivša Štajerska skupaj . 482.575

C. Prekmurje.

Sodni okraj Dolnja Lendava	38.405
" " Murska Sobota	54.011
Skupaj . 92.416	

D. Bivša Koroška.

Prevalje	15.095
--------------------	--------

* * *

Po državljanstvu je bilo državljanov:

SHS	1,025.947
tujih	14.063
neodločenih	16.454

Po narodnosti je bilo:

Srbo-Hrvatov	10.721
Slovencev	985.155
drugih Slovanov	4.196
Nemcev	39.631
Madžarov	14.897
Italijanov	620
Arnavtov	126
Rumunov	39
drugih	1.019

Po veroizpovedi je bilo:

Rimskih katolikov	1,020.287
Pravoslavnih	6.627
Grških katolikov	501
Židov	27.253
Mohamedancev	650
Pripadnikov drugih ver	59
Brezvercev	141

Gospodarstvo.

Iz konference drž. vinarških strokovnjakov.

Nadaljevanje.

V. točka: Pregled in organizacija vinarških šol in pouka o vinarstvu.

Rezolucija: a) Ker v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini ne obstoji nobena vinarska šola, se predlaga, da se šola, katera je obstojala v Splitu, takoj obnovi, in sicer v zvezi s tamkajšnjim kemičnim preskuševališčem.

b) Prirejati je čimveč praktičnih tečajev na šolah, posebno kletarskih ter predvideti za to potrebna sredstva v proračunu.

c) Organizirati je čimbolje potovalni pouk v vinogradništvu in kletarstvu.

d) Skrbeti, da opuščene enološke štabije čimprej obnove, da morejo vršiti svojo nalogo, a kjer jih ni in so potrebne, osnovati je nove.

e) Državne nasade je razširiti na večje površine, da morejo zadostiti vsem povpraševanjem po vinski lozi. Najmanjša površina matičnjaka naj bo 10 ha. Od tega so izvzeti samoupravni trtni matičnjaki. Kje naj se osnujejo taki nasadi, odreja se po utemeljevanju strokovnega oddelka ministrstva in strokovnjaka one oblasti, kjer se namerava matičnjak osnovati.

f) Na drž. nasadih je uvesti intenzivni

pouk o kletarstvu z osnovanjem male vzorne vinske kleti pri vsakem nasadu, kjer to razmere dopuščajo.

g) Zainteresirati je privatne vinogradnike, da i oni osnujejo matičnjake, ki stoje pod kontrolo drž. strokovnjakov. Nikdo ne bo smel trgovati s trtami brez izrečnega dovoljenja oblastnih strokovnjakov.

VI. točka: Statistika vinogradov in proizvodnje vina v vsakej pokrajini. Pospeševanje obnavljanja vinogradov (kredit, oprostitev davkov, podelitev s trtami, pouk ljudstva itd.)

Rezolucija: a) V spoznanju, da so statistični podatki iz vinogradništva pri odseku za statistiko poljedelskega ministrstva netočno sestavljeni, konstatuje konferenca, da je potrebno, da se oni bolj točno zbirajo in urejujejo, in sicer s sodelovanjem strokovnega osebja iz cele države, tako, da se ž njih da posneti

1. splošna površina vinogradov na ameriške in domače lozi in proizvodnja vina,

2. da se na kmetijskih zavodih in nasadih vode natančni zapiski o proizvodnji in odstotku prijemanja ključev, korenjakov in cepljenk, kakor tudi, da se točno določijo stroški obdelovanja vinogradov po hektarju;

3. da se ti podatki od časa do časa objavijo.

b) Konferenca misli, da se morajo v zakon o poljedelskem kreditu sprejeti specialne odredbe, glede dovolitve kredita vinogradnikom, kateri hočejo svoje vinograde izboljšati ali obnoviti in po katerih bi dobili nerazmerno večja posojila z nižjo obrestno mero.

c) Da se naprosi ministrstvo za šume in rude, da olajša vinogradnikom ceneja nabava lesa za vinogradsko kolje iz državnih in samoupravnih gozdov, kakor tudi, da ukrene, da se prazni kompleks drž. ali občinskih zemljišč blizu vinogradniških centrov zasade z akacijo v svrhu zalaganja vinogradnikov s koljem.

VII. točka: O pobijanju falsifikovanja vina v državi. Zakon o prometu z vinom. Zakonodajstvo v zaščito vinarstva sploh.

Rezolucija: a) Da poljedelsko ministrstvo izdela projekt zakona o prometu z vinom, kateri mora veljati za celo državo.

b) Ta projekt je podvrči oceni odrejenih strokovnjakov iz vseh pokrajin; potem ga je pretresti na skupni konferenci iz vseh pokrajin delegiranih strokovnjakov.

c) Z zakonom je v glavnem preprečiti umetno pomnoževanje vina.

d) Zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva v Srbiji od 22. marca 1921, kateri v glavnem zadovoljava potrebe in interese vseh pokrajin, vzeti je kot baza za sestavo tozadavnega definitivnega zakona za celo državo; dotlej pa se naj prvi v mejah možnosti uporablja tudi v ostalih pokrajinah.

(Dalje prihodnjč.)

Dopisi.

Kavarna „Evropa.“ V petek, soboto in nedeljo kabaretni večer ruskega operetnega društva Skomeroh. Začetek ob 20. uri. Vstop prost.

Demokratski zabavni večer. Moški in mešani pevski zbor, godba, ples itd. bodo privabili vse naše prijatelje dne 1. februarja 1922 zvečer v Društveni dom. To bo najživabnejši večer letošnje sezije.

Športna veselica. Športni klub priredi dne 11. februarja t. l. svojo prvo športno veselico, katera se bode vršila v tukajšnjem Društvenem domu. Predpriprave so že v polnem teku in kakor vse kaže, ima ta prireditelj bita ena najlepših v letošnjem predpustu. Pri veselici igra železničarska godba iz Maribora. Postavljeni bodo tudi paviljoni, pri katerih bode vsak dobil, česar si bode želel. Tudi v posebni sobici bode preskrbljeno za posebno zabavo. Povabljeni in po njih vpeljeni gosti so naproseni, da pridejo v športni ali v promenadni obleki. Narodne noše dobrodošle! Čisti prebitek te prireditve se upora-

bi za pripravo igrališča ter nakup igralnih predmetov. V tekočem letu gojil bode klub predvsem nogomet, tenis, plavanje, veslanje itd. Dolžnost povabljenih in po njih vpeljanih gostov je, da se te krasno obetajoče prireditve udeleže in s tem pokažejo, da tudi Ptujčani razumejo, čemu in kaj je šport.

Kino. V nedeljo, 15. t. m. se predvaja zanimiv detektivski film v 6 dejanjih „Žolti vrag.“ Dejanje se vrši na severu, v krajih večnega snega, deloma na jugu Amerike in deloma na Japonskem. V glavnih vlogah igrata „žolti“ japonski dedektiv Shang Tun in pobegli kaznjenelec John Keith. Dejanje je zelo zapleteno. Film prinaša zanimive posnetke iz nam nepoznanih krajev, kaže običaje v raznih deželah in gotovo ni samo zelo zanimiv, temveč tudi podučen. Nikomur ne bo žal, ako si ga ogleda. Za mladino primeren.

Mestni urad v Ptuj naznanja, da sprejema g. župan vsak dan stranke od 10. do 11. ure dopoldne, razven nedelj in praznikov.

Računski listki družbe sv. Cirila in Metod se dobijo pri blagajniku Moške podružnice g. Ljudevitu Sagadinu na okrajnem zastopu. Gostilničarji in trgovci, seite po njih!

Mestna glasbena šola v Ptuj. Ponovitev klavirskega koncerta umetnikov Claire Trost-Fiedler in Anton Trost. Ker je bil koncert razprodan in jih mnogo ni dobilo več vstopnic, se na vsestranske želje koncert ponovi v petek dne 13. januarja ob pol 8. uri zvečer v koncertni dvorani Mestne glasbene šole (Hrvatski trg št. 3) z delno premenjenim sporedom. Vstopnice se dobivajo v trafiki na magistratu.

Podružnica Jugoslavenske Maticice v Ptuj ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 21. t. m. ob pol 20. uri v Narodnem domu s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega obč. zbora. 2. Dopolnitev podružničnih pravil. 3. Volitev predsednika, odbora, pregledovalcev računov in delegatov za pokr. odbor. 4. Tajnični poročilo. 5. Blagajnikovo poročilo. 6. Slučajnosti. Odbor.

Gospodinjski koledar. Slovenske gospodinje opozarjamo na Gospodinjski koledar Jugoslav. Maticice, v katerem najdejo praktična navodila za gospodinjstvo poleg poselskega reda, raznih nasvetov za zdravstvo, kuhinjo, vzgojo otrok i. t. d. Dobro došel bo gospodinjam troškovnik, ki ima zapisnik za vse dni v letu. Koledar stane za članice samo 5 Din., za nečlanice 7 Din. Gospodinje! Cenejše knjige, ki Vam bo tovariš skozi celo leto, si ne morete misliti! Sezite po nji! Podr. Jugoslav. Maticice v Ptuj.

Pecivo „Adrija.“ Zahtevajte za pecivo izboren vanilni sladkor „Adrija“, ki se prodaja v korist Jugoslav. Maticice.

Nabiranje uporabljenih znamk. Obračamo se na uradništvo, na razne pisarne, na vsakega posameznika, zlasti pa na mladino s prošnjo, da podpirajo Jugoslav. Maticico z nabiranjem uporabljenih znamk. Na ta način se pomore Jug. Mat. brez vseh stroškov z blagom, ki se sicer zavrže. Posebno prosimo za sodelovanje pri tem delu gg. učitelje, ki imajo na razpolago sto hitrih rok in mnogo dobre volje in gg. voditelji pisarn, kjer je živahna korespondenca. Zahvaljujemo se g. davčn. upr. Toplaku, ki je daroval Jugoslav. Maticici že čez 20.000 znamk. Čast njegovim posnemalcem! Odbor Jug. Mat. v Ptuj.

Brod pri Zavrču je prevzel okr. zastop ptujski. Brod je velike važnosti, ker veže Spodnje Haloze s Spodnjim ptujskim poljem.

Konec afere Dengg. Stavbeni mojster V. Dengg v Ptuj je bil obtožen hudodelstva krivega pričevanja. Vršile so se proti njemu tri obravnave. Prvikrat je bil obsojen na 5 let, drugič na 2 leti. Obakrat se je ugodilo njegovemu prizivu. Sedaj je končno razpravljaj kazenski senat in obsodil Dengga na 3 mesece težke ječe.

Državno vinarstvo nadzorstvo v Mariboru nam je poslalo obširno oceno štajerskih vin na ljubljanskem vinskem sejmu. Ker bi poleg ocen morali priobčiti še imena razstavljalcev po pripisanem seznamu, bi zavzelo preveč prostora. Kdor se zanima za naša vina in

njihovo oceno na ljubljanskem sejmu, mu je ocena na vpogled v našem uredništvu.

Vinarski in sadjarski odsek Slov. kmetijske družbe v Mariboru. V soboto, dne 21. januarja 1922 ob 11. uri predpoldnem se vrši v prostorih Vinarske in sadjarske šole v Mariboru seja Vinarskega in sadjarskega odseka Maribor, slov. kmetijske družbe v Ljubljani, z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika o poteku in uspehu vinskega sejma, ki ga je priredil odsek v Ljubljani povodom trgovsko-obrtnega velesejma, 2. Obračun o vinskem sejmu in gmotni izidek. 3. Posvetovanje o ustanovitvi posredovalnice za prodajo in nakup vina, sadja in vseh izdelkov vinarstva in sadjarstva. 4. Poročilo o zadevi uzakonitve novega vinarskega reda in o sodelovanje odseka pri tem. 5. Slučajnosti. Spričo važnosti posameznih na dnevnem redu stoječih vprašanj se vsi p. n. gg. odborniki odseka, člani pripravljalnega odbora za prireditev vinskega sejma, udeležniki istega (posebno oni, ki imajo kakosibodi pritožbo) ter končno vsi drugi gg. interesenti nujno vabijo, da se seje sigurno udeležijo.

Politične vesti.

Zaroka kralja Aleksandra. Letošnje božične praznike je preživel naš kralj pri romunskem kralju v Sinai. Tam se je zaročil z romunsko kraljicino Mariolo, drugo hčerko romunskega kralja Ferdinanda.

Dr. Momčilo Ninčič zunanji minister. Ministrski predsednik N. Pašić je radi starosti odložil vodstvo zunanjega ministrstva, na kar je znani član radikalnega kluba dr. Momčilo Ninčič postal zunanji minister.

Novi vojni minister. Vojni minister Žečević, s katerim zlasti demokrati niso bili zadovoljni, je vendarle odstopil. Za vojnega ministra je bil imenovan general Miloš Vašić

Reorganizacija naše vojske. Novi vojni minister bo v kratkem predložil zbornici zakonski načrt o preustroju naše vojske. Največja važnost se polaga na izobrazbo rezervnih oficirjev, ki so bili med vojno odločujoči. Sedaj ogromna vojna uprava se zmanjša na najmanjši del, „prezenčna služba bo obsegala le po stotisoč mož.

Irci odobrili sporazum z Anglijo. Z malo večino je irski parlament kljub najostrejšemu odporu nasprotne stranke sprejel doseženi sporazum z Anglijo. S tem upajo, da so končani stoletni angleško-irski spori in je omogočeno uspešnejše kulturno in gospodarsko delovanje.

Nov poslanec. Ker je poslanec Pišek umrl, pride mesto njega v skupščino Franjo Žebot, urednik „Straže“ in „Slov. Gospodarja.“

Šopronj izročen Madžarski. Na novega leta dan so prevzeli Šopronj Madžari, katerim je pripadel po ljudskem glasovanju.

Razno.

Fini tihotapci. Tik pred božičem je narednik Pinter pri Gornji Radgoni ustavil dvoprežni voz, na katerem so bili zaboji z milom in raznimi kosmetičnimi predmeti, 50 kg lovskih patron in sestavni deli dveh kočij. Voz je spremljal gozdar Lipitovega posetstva na Turnišu Dvorsky z dvema uslužbencema. Na podlagi preiskave se je dognalo, da so grščaka Lipit in Pongrac in drogerist Poberaj iz Ptuj dogovorno z nekim Domanjškom vtihotapili blago pri Cankovi blizu Radgone iz Avstrije. Radi tega so bili obsojeni Lipit na 13.000 Din., Pongrac na 23.400 Din. in Poberaj na 33.800 Din. Zaplenjen jim je vrhtega tudi voz z dvema konjema in blagom.

Književnost.

„Njiva“, št. 17/18 je izšla in prinaša zopet zelo zelo raznovrstno in zanimivo vsebino:

K.: Temelji „opozicije.“ — A. Druškovič: Okrog Male antante. — F. Omladič: Češka narodna cerkev. — Ivan Lah: F. M. Dostojevskij. (Nekaj njegovih misli, zbornih o priliki stoletnice njegovega rojstva.) — Omega: Misli psihologov. — France Veber: Anton Mahnič (I. Znanstvena nedostatnost Mahničeve metode. II. Popolna pogrešnost Mahničeve metafizike. III. Usodna posledica te metafizike na poedinih poljih filozofije.) M. Ambrožič: Narodna telesna vzgoja. — V bogatem „Listku“ so zastopani: Alojzij Gradnik z jedkim sonetom „Veterani“; —e— je napisal kratko posmrtnico ruskemu pesniku Aleksandru Bloku in priobčil prevod njegove „Rusije“ ter odlomkov iz „Jesenskega razpoloženja“ ter velikega pomena ruske revolucije in mesijanizma, „Dvanajst“. — F. J. o priobčuje nekaj momentnih fotografij „iz potovanja po Italiji“, A. Debelak je pa iz Pariza poslal feljton o Leonu d'Orferju. V „Pregledu“ najdeš obravnavane svetovne dogodke, krizo reparacij, zadeve zunanje in notranje politike, parlamenta, ustave, ločitve cerkve od države, oceno Ušeničnikovega „Uvoda v filozofijo“ ter obsiren in zelo zanimiv referat o inostranih in domačih revijah. Na platnicah se nadaljuje dnevnik. „Njiva“ je edina napredna slovenska revija te vrste. Vedno raztoči krog njenih naročnikov dokazuje, kako potrebna je bila. V januarju izide sklepni zvezek prvega letnika. V drugem letniku bo imela „Njiva“ 26 števil in bo izhajala redno vsakih 14 dni. Toplo priporočamo.

Naročba.

! Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika. !

Najjeftineja izvozna i uvozna tvrdka
za delikatese i južno voče

Hmelak i drug, Maribor

Tražite odmah cijenik!

Kuharica

se išče za veliko gostilno pod dobrimi pogoji. Nastop takoj. Naslov pove uprava lista.

Zmožnega sodarja

išče Prva jugoslovanska alkoholna industrijska družba, poprej Simon Hutter sin.

Kožarski delavci

se iščejo. Ponudbe na Mato Badalija, Virovitica.

Hišica

z zelenjadnim vrtom, solčne lego na periferiji mesta Ptuj. Ponudbe z znamko za odgovor na upravnistvo lista pod „Stavbna parcela.“

Učenca

zdravega, močnega iz poštene hiše sprejme takoj tvrdka Norbert Zanier & sin v Sv. Pavlu pri Preboldu.

POZOR! Črno usnj. suktnjo **POZOR!**

skoraj novo proda po ceni MATIJA PERSIL, krojaški mojster v Ptuj, Prešernova ulica št. 8.

Josip Rože

trgovina s sadjem in perutnino

kupuje perutnino in plačuje najvišje dnevne cene.

Maribor, Tomanova ul. 5.

Majer

s 4-5 delavskimi močmi se išče. Ponudbe se pošljejo KONRADU GOLOBU, Sv. Trojica Slov. Gor.

Svinjske kože

kupuje „PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj.

Kdor želi

posestvo kupiti ali prodati, naj se oglasi v upravnistvu

„Ptujkega lista.“

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo. Cene nizke, postrežba točna.

Jadranska banka

Beograd

Delniška glavica :
Kron 120,000.000.—
Rezerva :
Kron 6,000.000.—

PODRUŽNICE :

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsaš Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Trst. — Zadar. — Opatija. — Wien.

Naslov za brzojave : JADRANSKA BANCADRIA.

Trst

Delniška glavica :
Lir 15,000.000.—
Rezerva :
Lir 5,000.000.—

Prejema vloge na knjižice, tekoči račun in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Naš Amerikanski oddelek stoji v zvezi z vodilnimi bankami v Ameriki in je v neposrednem stiku z našimi izselenci.

Afiliran zavod FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortland Street New York City.